

یگانگی ولادت امیرالمؤمنان (ع) در کعبه در روایات شیعه و اهل سنت

آیت‌الله محمدجعفر طیبسی در یادداشتی به ایکننا تأکید کرد: سیزدهم ماه رجب سالروز ولادت با سعادت مولای متقیان علی (ع) است.

آیت‌الله محمدجعفر طیبسی در یادداشتی به ایکننا تأکید کرد: سیزدهم ماه رجب سالروز ولادت با سعادت مولای متقیان علی (ع) است. کعبه از آغاز آفرینش آدم تا خاتم رسولان (ص) و تا به امروز، تنها نظاره‌گر یک مولود بوده و آن هم امیرالمؤمنین (ع) است، اما راز این حقیقت چیست؟

ارسال/ امیرالمؤمنین علی (ع) یگانه مولود کعبه گزارش ایکننا، آیت‌الله محمدجعفر طیبسی در یادداشتی به بررسی رمز و راز تولد مولا علی (ع) در درون کعبه و اثبات یگانگی این ولادت و نفی روایات جعلی پرداخت. متن این یادداشت به شرح زیر تقدیم می‌شود:

سیزدهم ماه رجب سالروز ولادت با سعادت مولای متقیان علی (ع) است. کعبه از آغاز آفرینش آدم تا خاتم رسولان (ص) و تا به امروز، تنها نظاره‌گر یک مولود بوده و آن هم امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) است. واقعاً باید دید که راز اینکه کعبه فقط یک مولود به نام علی (ع) داشته، چیست؟

بی تردید خانه خدا محور توجه همه مسلمانان است. گویا خداوند اراده کرده تا پس از پیامبر (ص) فقط یک نفر در میان بشریت محور توجه مسلمانان باشد. این ولادت از دامان مادری چون فاطمه بنت اسد و از پدری چون حضرت ابوطالب (ع) سی سال پس از عام الفیل در سرزمین وحی مکه در خانه خدا رخ داد. حادثه‌ای که تا به امروز تکرار نشده و تا رستاخیز هم اتفاق نخواهد افتاد.

مرحوم شیخ مفید (م ۴۱۳ق) که هرگز به اخبار آحاد اعتنایی ندارد، درباره این تولد بی نظیر می‌گوید: «هیچ مولودی پیش از علی (ع) در خانه خدا جز او ولادت نیافت و پس از او هم متولد نخواهد شد. این برای آن است تا خداوند علی (ع) را اکرام کرده و محلّ تولدش (کعبه) را تجلیل نموده باشد. (لم یولد بعده و لبعده.. الارشاد، ج ۱، ص ۵) شریف رضی (م ۴۰۶ق) هم به این مطلب اشاره کرده است. (خصائص الائمه، صص ۳۹)

گزارش ولادت با سعادت امیرالمؤمنین (ع) در کعبه مشرفه منحصر به مکتب اهل بیت (ع) و منابع شیعی نیست. بلکه برخی اهل تسنن هم با ما در این عقیده هم صدا هستند. جناب گنجی شافعی می‌گوید: «امیرالمؤمنین (ع) در مکه در بیت الله الحرام در شب جمعه سیزدهم ماه رجب سال ۳۰ عام الفیل متولد شد. هیچ مولودی پیش از علی (ع) و بعد از او (ع) در خانه خدا متولد نشده است. این ولادت بزرگداشتی بود از جانب خدای تعالی و اکرامی بود که نسبت به مقام شامخ و با عظمتش عنایت فرمود.» (کفایة الطالب، ص ۴۰۷ ولد امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب بمکه..).

آلوسی مفسر معروف در این باره می‌گوید: «و لم یشتهر وضع غیره کرم الله وجهه کما اشتهر وضعه ... در اینکه امیرالمؤمنین (ع) در خانه خدا متولد شد، از قضایای مشهور این جهان است و چنین رخدادی با این شهرت درباره هیچ کس گزارش نشده است.» (الغدیر، ج ۶، ص ۳۶) همچنین حاکم نیشابوری می‌گوید: «فقد تواترت الاخبار أنّ فاطمة بنت اسد ولدت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) کرم الله وجهه فی جوف الکعبة؛ اخبار متواتر وجود دارد که فاطمه بنت اسد امیرالمؤمنین علی (کرم الله وجهه) را داخل کعبه به دنیا آورد» (المستدرک علی الصحیحین، ج ۴، ص ۱۹۹)

با این حال آل زبیر و بنی امیه تلاش کردند تا با شبیه سازی این فضیلت بسیار بزرگ برای دیگر صحابه، رخداد مهمّ و اعجازگونه «ولادت علی (ع) در کعبه مشرفه» را کم رنگ و غیرانحصاری جلوه دهند. ذهبی می‌نویسد: «زبیر بن بکر از مصعب بن عثمان نقل کرده که مادر حکیم همراه عده‌ای از زنان وارد کعبه شد و او در کعبه به دنیا آمد.» ظاهراً منبع کهنی که به این موضوع اشاره می‌کند، همان زبیر بن بکر است که این قضیه را در کتابش گزارش داده است. (جمهرة نسب قریش ج ۱، ص ۲۵۳).

در سند این روایت آمده است: «حدثنی مصعب بن عثمان قال: دخلت أمّ حکیم بنت حزام الکعبة...» مصعب همان مصعب بن عثمان بن عروة بن الزبیر بن العوام است، از خاندان زبیر است و هیچ ذکری در کتب رجال از او به میان نیامده است. دشمنی آل زبیر با امیرالمؤمنین (ع) بر کسی پوشیده نیست. لذا به احتمال قوی قضیه ولادت حکیم بن حزام در کعبه از مجعولات خاندان زبیر باشد. زیرا «حکیم» خود از بستگان و خویشاوندان آل زبیر بود. (الصحيح من سيرة النبي، ج ۱، ص ۹۹).

یکی دیگر از افرادی که افسانه ولادت «حکیم بن حزام» در خانه خدا را نقل کرده، جناب «ازرقی» (م ۲۵۰ق) است. سند او اینگونه است: «حدّثنی محمد بن یحیی حدّثنا عبدالعزیز بن عمران عن عبدالله بن ابی سلیمان.» (اخبار مکه، ج ۱، ص ۱۷۴) در این سند دو راوی مشکل اساسی دارند. یکی «عبدالعزیز بن عمران» است که رجال شناسان اهل سنّت هرگز به او اعتماد نکرده اند. بخاری درباره اش می گوید: «حدیثش نوشته نمی شود. دارای احادیث منکر است.» (التاریخ الکبیر، ج ۶، ص ۲۹). نسائی نیز حدیث او را «متروک» دانسته است. (الجرح و التعدیل، ج ۵، ص ۳۹۰؛ تاریخ بغداد، ج ۱۰، ص ۴۴۱؛ میزان الاعتدال، ج ۲، ص ۶۳۲)؛ راوی دیگر در این روایت «عبدالله بن ابی سلیمان» است. او به گواهی ابن حجر جزء «امویان» بوده است. (تقریب التهذیب، ج ۱، ص ۴۲۱).

نتیجه آنکه آل زبیر و بنی امیه در راستای دشمنی، حسادت و کینه ورزی با امیرالمؤمنین علی(ع) در ساخت و نشر افسانه ولادت «حکیم بن حزام» در کعبه دخالت و نقش فعال داشته اند تا این فضیلت بسیار بزرگ را از منحصر بودن آن به امام علی(ع) خارج کنند و با فضیلت تراشی و مشابه سازی فضائل امام علی(ع) برای دیگران، مردم را نسبت به افضلیت، جایگاه و منزلت والای آن امام معصوم(ع) در جهل و بی خبری نگاه دارند.

محمد جعفر طبسی